

Týdenní POKROK ZÁPADA

VĚNOVANÝ ZAJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN R. 1871—ROČNÍK 45.

OMAHA, NEBR., DNE 19. LEDNA 1916.

ČÍSLO 27.

RUSOVÉ ZAHÁJILI POSTUP NA KAVKAZE A ANGLIČANI ZATLAČUJÍ TURKY PODÉL BŘEHŮ ŘEKY TIGRIS

Cařihrad oznamuje, že zesílená vojska ruská zahájila ofenzivu na linii 100 mil dlouhé na Kavkaze. — Londýn oznamuje, že Turci nalézají se na ústupu v Mesopotamii.

SÍDLO ČERNOHORSKÉ VLÁDY BYLO PŘELOŽENO DO SKÁDRU

Rakušané nalézají se na postupu na Černé Hoře. — Černohorci vyklidili Podgoricu a Mišić. — Rusové pokračují v ofenzivě v Haliči a Bessarabii. — Jinde je málo nového.

Londýn, 17. ledna. — Dle zpráv z Cařihradu, Rusové zahájili všeobecnou ofenzivu na frontě 100 mil dleji na Kavkaze. Ruské armády v těchto místech byly značně zesíleny a hojně zásobeny a zahájily tlak na turecké posíle se značnou energií. Petrohradské depeše doposud nezmínují se o této nové ofenzivě, ale oznamují dva úspěchy ruských vojsk v Persii a zajištění zúžené silného tureckého oddílu na Kavkaze. Současně pak oznamuje ruská zpráva, že Němci bojují spolu s Turky v Persii.

Dle oznámení anglické úřední tiskové kanceláře, turecká vojska na obou březích řeky Tigris v Mesopotamii nalézají se na ústupu, přičemž nedlouho od Kut-El-Amara. Válečná úřadovna k tomuto oznámení připojuje, že po těchto bojích Turci zahájili ústup dne 13. ledna a že anglická vojska pod generálem Aylmerem nastávají v tlaku na ně. První zpráva o těchto bojích v Mesopotamii přichází:

Po své porážce dne 8. a 9. ledna, turecká vojska, která postoupila se proti armádě generála Aylmera, ustoupila na posíle po obou březích řeky Tigris u Oraka, pětadvacet mil jižně od Kut-El-Amara. Generál Aylmer napadl tyto posíle turecké dne 13. ledna a prudké boje vedeny byly až do noci. Dne 13. ledna a 14. ledna nepřetřel zahájil ústup a je nyní podroben silnému tlaku na východě a na severu anglickými vojsky.

Rusové pokračují v ofenzivě v Haliči a Bessarabii. O této ofenzivě ale stále jenom zmínují se v denícké a berlínské zprávy. Petrohrad o ní zachovává mlčení. Vojenští odborníci toto mlčení považují za známku, že generální ruský štáb má v záměru velmi důležitou pohybu a nechech o nich mluvit dříve, dokud náležitě se nevyvinou. V Haliči a na pomezí Bessarabie, soudě dle vídeňských zpráv, dochází k bojům velice vášnivým a ztráty na obou stranách jsou značné. Po krátké zastávce Rusové zahájili nápor, který je odhodlanější, nežli nápor první. Vídeň oznamuje, že Rusové napadají rakouské linie s velkou prudkostí, ale doposud ani v jediném místě prý nepodařilo se jim postoupit. Všechny jejich útoky až doposud odraženy byly s velkými ztrátami. Vídeň také oznamuje několik bezvýznamných úspěchů rakouských hlídek v bojích se strážnicí ruskými a okolnost, že těmito nepatrnými srážkami hlídek věnuje místo v úředních zprávách, považuje se za známku, že situace na jižním konci východní fronty není pro rakousko-německá vojska právě nepříznivější. Ani v jediném místě Rakušané neodvázali se k protiútokům a vůdce vedou jenom obrannou kampaň.

Na Černé Hoře nalézají se Rakušané, dle vídeňských zpráv, na postupu. Černohorci ustupují směrem jižním od Cetyně a nepochybují na odhodlaný odpor mají se v myslu postaviti někde pod Skádrem, kam, dle nepotvrzených zpráv, přešouvalo bylo nyní sídlo černoohorské vlády. Na východní černoohorské frontě v bojích se pokračuje, ale i zde Rakušané nalézají se na postupu, postupivše v minulých dnech od Berane a zaujímají výšiny u Gradiny na jihu. Vídeň oznamuje, že v deníckých bojích se zadními oddíly černoohorské armády ukořistěno bylo mnoho válečného materiálu a zajato množství nepřátel. Zadní černoohorské voje snaží se zemožniti rychlý postup Tentoni a stává se v mnohých místech na velmi vytrvalý a odhodlaný odpor. Dle zpráv z Říma, tyto drobné boje "poražené" černoohorské armády znamenají pro Rakušany mnohem větší obtíže, než úřední zprávy jsou ochotny připustiti. Současně oznamují zprávy z Říma, že italské kabinet uvažuje o plánech za účelem poskytnuti vydatné podpory Černé Hoře a Srbku, ale nebylo zveřejněno, jakého charakteru tato pomoc bude.

Zpráva z Berlína oznamuje, že císař Vilém již úplně pozdravil se ze své bolesti nemocí a že co nejdříve bude moct navštívit některou z válečných front. Amsterdamská depeše oznamuje výměnu blahopřejných telegramů mezi císařem německým a císařem rakouským při příležitosti dobytí hory Černé Hoře Rakušany. Vídeň gratuluje k úspěchu statečných rakouských vojsk a "prohlašuje, že Bih pomohl a jistě pomůže v budoucnosti. Císař František Josef ve své odpovědi na tento blahopřejný telegram vyjadřuje naději, že s boji pomocí tontonské armády dočká úspěšného zakončení zápasu.

Dle úřední zprávy, Angličané měli během prosince ztrátu 929 letovníků, z nichž 275 bylo ušaceno. Celkové ztráty dostojníků od zahájení války byly 23.081, z nich 6.817 bylo usmrceno. Na západním bojišti dochází jenom k bojům dělostřeleckým. O pomezí Champagne, zahájené německou ofenzivou, byly nyní zastaveny. Jenom souboje dělostřelecké a tu a tam boje podkopové boje v proudu.

Rakouská úřední zpráva oznamuje, že rakousko-německým vojskům podařilo se dobytí italského nákopu nedaleko Tuenu na rakousko-italské frontě. Rakouské oznamují současně sdělení, že italské dělostřelečtvo zvýšilo svoji činnost při hoře San Michele a proti Tolmino-Gorica a Mrzlivých předmostím.

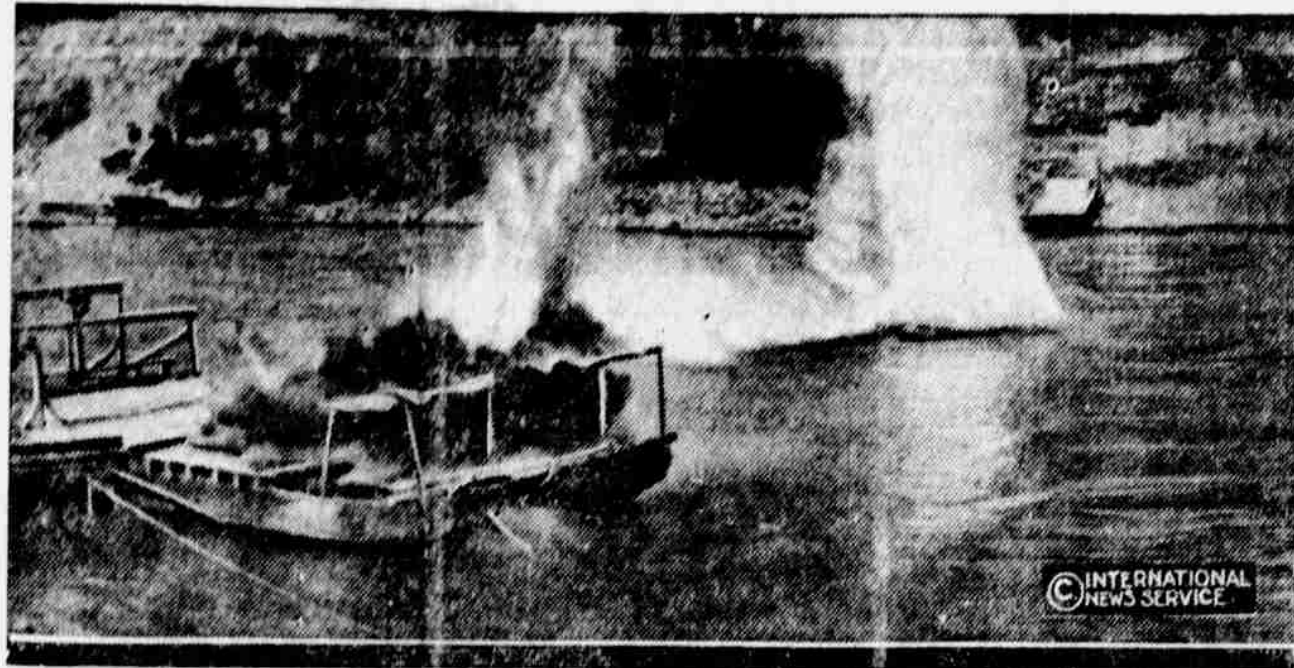
Boje v Persii.

Londýn, 16. ledna. — Zpráva z Petrohradu oznamuje, že Rusové zabrali město Kengavar v Persii, 30 mil od Hamadanu. Z Berlína bylo oznámeno, že cařihradská depeše oznamuje porážku ruského vojenského oddílu na perských hranicích. Turecká žláda podnikla útok na zúžené silný ruský oddíl a přinutila jej k ústupu k Melik Guendi. Turci postupují, dle téže zprávy, proti Miandoabu. — Jiný oddíl turecký jízdy, postupující k Beldus, pronásleduje značně silný oddíl ruský, ustupující směrem k Urmia.

Tentonské ztráty.

Amsterdam, 16. ledna. — Ztráty tentonských spojenců až do přítomné doby jsou 7.000.000 usmrcených, raněných a zajatých, dle odhadů místních vojenských odborníků. Z tohoto počtu největší ztráty měla Německo a sice 3.700.000 mužů. Rakousko mělo ztráty 3.100.000 mužů. Turecko a Bulharsko, 600.000. Počet zabíjených a trvale k boji neschopných, dle odhadů těchto vojenských odborníků, následující: Německo, 900.000; Rakousko, 840.000; Turecko a Bulharsko, 450.000.

VYHOZENÍ RAKOUSKÉHO PONTONOVÉHO MOSTU DO POVĚTRÍ.

Fotografie tato byla právě zhotovena, když italská dělostřelečí setkali se s úspěchem při pokusech o zničení pontonového mostu, vedoucího přes řeku Adizi na italské frontě.

DVA Z VILLOVÝCH NÁČELNÍKŮ POPRAVENI V GUZMAN

Američanům v Madera v západní části Chihuahua nebezpečí již žádného nebezpečí.

EL PASO JEST OPĚT KLIDNO.

Otázka ochrany amerických občanů a jejich majetku v Mexiku bude zabývat kongres.

Washington, D. C., 16. ledna. — Dle zpráv, došlo sem z Juárez v Mexiku, plukovník Miguel Baca Valles a plukovník Enrique Cisneros byli popraveni v Guzman, nedaleko Palomas, v Chihuahua, čera. Zprávu o tom podal generál Gabriel Gavira, velitel Carranzových vojsk v těchto místech. — Dva jiní Villové generálové s malými rotami svých stoupenců požádali o udělení amnestie. Plukovník Valles, dle sdělení mexických úředníků, byl vůdce banditů, kteří terorizovali Durango a Chihuahua státy před Maderou. Revoluční. Také řídil popravu. Čerá následovaly po zajetí Juárezu Villou před dvěma roky a pozavozán byl za zodpovědného za usmrcení Jose Bonades Sandovala, prvního sekretáře generála Porfirio Díaz po několika roky. Mnoho z bývalých Villových vojáků, kteří shromáždili se v tomto městě po udělení amnestie, vrátilo se do bývalých svých domovů. Úředníky Carranzovy vlády vyplaceno bylo každému z nich asi 810 ve zlatě a poskytnuta byla jim volná doprava do jejich domovů. Byli nuceni se zavazati, že vrátí se k pokojnému zařezání.

Z Chihuahua Města došla zpráva, že všichni američtí občané a majetkové v Madera, v západní části státu Chihuahua, nalézají se v bezpečí. V tom zahrnuti jsou i Roy a Bert Kramerové, o kterých došla zpráva, že spolu se svým otcem, Drom, P. Kramerem, byli usmrceni Villovými vojáky. Dobytkáři, Ben Small, Frank Woods a James Locke, kteří rovněž byli označeni jako oběti banditů, dostali se, jak zpráva oznamuje, do La Junta. Pozdější zprávy oznamují, že mladí Kramerové, Wood a Snell odebrali se do hor, aby přivedli domů Dra. Kramera a že jsou očekáváni v La Junta sira ráno. Dr. Kramer, o kterém zprávy oznamují, že byl u surveu, byl pouze stížen do noly Villovými vojáky a ukryl se v horách, zatím co jeho synové odebrali se do Madera pro pomoc.

V El Paso panuje nyní klid. — Přehlebi v Mexiku přijížděl každého dne. Zvláštní vlak vypravěn byl z El Paso do Parralu, aby odvezl odtud Američany a jejich rodiny zpět na americké území. — Mezi Američany, bydlícími v krajinách, ohrožených bandity, panuje přesvědčení, že lupiči neobnoví svoji činnost a mnozí z nich nepochybují svých bydlíšť neopustit.

Otázka ochrany amerických ob-

čanů a jejich majetku v Mexiku bude nepochybně předmětem jednání v kongresu během tohoto týdne. Otázky, povstale následkem evropské války, překonány byly posledními událostmi v Mexiku. — Má se ale za to, že administrace v této záležitosti nepodnikne jiných kroků, než které až dosud učinila, to jest, požádala Carranzovu vládu, aby bandity vypátrala a potrestala.

Finanční pomoc spojenců Itálii.

Curych, 16. ledna. — Z hodnověrných pramenů bylo zveřejněno, že Itálie obdržela od spojenců \$400.000.000 za podepsání londýnské smlouvy, že uzavře míru, leč se souhlasem ostatních spojenců. — Tyto peníze udávají, že jeden důvod, proč spojenci s Itálií namířeni je proti smlouvě.

Pověsti o vyhledávacích snahách spojenců.

Berln, 16. ledna. — Dle zpráv, došlo sem z Německa, vyskytly se tam pověsti, že spojenci prostřednictvím svých tajných jednotek kupují po německé říši potraviny ve velkém množství a učí je, aby uspišili "vyhledávání německého lidu." Německá vláda zahájila prý vyšetřování za tím účelem, aby zveřejnila, co je na počestech těchto pravdy.

Němci zlepšují zbraně.

Londýn, 16. ledna. — Němci se snaží nahradití nedostatky mužstva stálým zdokonalováním svých zbraní. Vojáci v zákopech jsou nyní vyzbrojeni automatickými puškami, kterými je možno vypálit deset ran, než je nutno znovu je nabíjet. Na všechny fronty posláno bylo v poslední době velké množství strojových pušek, kterými má být nahrazen nedostatek mužstva.

Mužstvo anglické ponorky internováno.

Amsterdam, 16. ledna. — Anglická ponorka poškozena byla značně u ostrova Texel, největšího z Frisian skipiny, a potopila se. Mužstvo ponorky, celkem 33 mužů, zachráněno bylo holandskými křižáky a dopraveno do holandského přístavu Helder, kde bylo internováno.

Belgické nechtějí mír, dokud země nebude osvobozena.

Řím, 16. ledna. — Kardinál Mercier z Belgie přijel do Říma, aby pověděl papeži, že belgický lid povstoupí do žádného jednání o mír, dokud Německo se neuzaváže, že bez jakýchkoli poúněk vyklidí Belgie. Kardinál má za to, že Německo tak nečiní, dokud jeho armády nebudou úplně poraženy.

"Božská Sára" přijede do Ameriky.

Londýn, 15. ledna. — Známá francouzská herečka, Sára Bernhardtová, prohlásila dnes, že má v úmyslu vykonat ještě jednu cestu po Americe. Tentokrát, dle jejího prohlášení, bude to zcela skutečně na rozloučenou a poslední. Chee tu vystoupiti ve hře "Kathedrály", která jest odsouzenou německého barbarství, pro jeveného neneháním krásných památek stavitelských. Slavná here-

čka prohlásila, že se Spojenecí Států obdržela množství výhradních dopisů, podepsaných tentonskými jmény, ale že z nich žádného nic nevěděla.

Zima je ruským spojencem.

Londýn, 16. ledna. — Generál Zima je nejnovějším členem ruského generálního štábu a vyvíjí již pozoruhodnou činnost na celých liniích, od Rígy až do východní Haliče. Rusové připraveni jsou dokonale pro zimní boje. O Rakušanech a Němcích nelze to říci. Ruské pravdy, že Němci učinili různé opatření, aby jejich mužstvo zimou netrpělo, ale tato opatření nejsou dostatečná. Rakušané trpí více, než Němci. Mnoho rakouských vojáků za noci opouští zákopy a přebíhá do ruských linií. Němci zajatí vypravují, že Německo trpí nedostatkem vlny a nepředložitě nebylo možno opatření vojska dokonale proti zimě. Ruskí vojáci za to jsou dokonale připraveni pro zimní boje. Z toho důvodu jsou schopni pokračovati v přítomné své ofenzivě bez jakýchkoli obtíží.

Obrovský požár v norském městě Bergen.

Christiana, 16. ledna. — Třetího města Bergen, důležitého norského přístaviště, jež má asi 90.000 obyvatel, byla večer a noci zničena požárem. Dva životy, jak bylo oznámeno, byly utraceny a 2.000 osob našlo se bez přístřeší. Ztráta na majetku odhaduje se na \$15.000.000. Jedná se o nejhorší katastrofální požár, jaký kdykoliv zaznamenán byl v Norsku. Ohrožený distrikt se starými velkoobchodními budovami, kde také nalézaly se některé z největších městských hotelů, několik škol, elektrárna, banky a budovy časopisů, byl omocí města, jež požárem byla poškozena. Nesnáze 2.000 osob, připravených o přístřeší, byly zvýšeny následkem toho, že velká skladiska potravin určená k zásobení města a okolí, byla také zničena. Nyní je mnohem těžší získati potraviny v tomto městě, než kdykoliv před tím. Bergen počalo zkřivěti lidové následkem zvýšení obchodu během přítomné doby válečné. Požár vznikl v sobotu večer a ja roznícován prudkým větrem, brzy zachvátil celou obchodní část města. Rada největších budov v městě, počítaje v to hotely, budovy časopisů, telegrafní a telefonní centrály a jiné, byla zničena. Hasiči, aby zmnožili další šíření se požáru, byli nuceni několik budov, nalézajících se v cestě požáru, zničiti.

Rakousko neví, jak Persia byla potopena.

Washington, D. C., 12. ledna. — Rakousko uvědomilo státní odbor, jak se vyrozumívá, že po dkladnem vyšetření není schopno rozhodnouti, jakým způsobem anglická parolof Persia byla potopena. Žádná rakouská ponorka nenalézala se v blízkosti, když Persia se potopila. Vláda Spojených Států neví, byla-li Persia potopena nárazem na mine, ponorkou anebo nějakým mimným výbuchem.

VÝBUCH PONORKY NEBYL ZAVINĚN EDISONOVOU BATERIÍ

Hlavní inženýr vynálezců praví, že baterie tato nebyla příčinou bědného neštěstí.

PONORKA MÁLO POŠKOZENÁ.

Čtyři lidé byli usmrceni a z desítky poraněných tři nalézají se v kritickém stavu.

New York, 16. ledna. — Prohlášení, že nová Edisonova ochranná baterie nezavinila neštěstí, povstale výbuchem v ponorce E-2, v loděnicích zdejších v sobotu, bylo učiněno večer Millerem Rese Hutchinsonem, hlavním inženýrem Thomas E. Edisona, a členem námořního poradního sboru. Předloženo vyšetřování příčin katastrofy bylo zahájeno vyšetřovacím výborem, ustanoveným místodržícím Nathaniel Rusherem, velitelem loděnice. Jaký byl výsledek tohoto vyšetřování, nemohlo býti dosud zjištěno. Sekretář námořnictva, Daniels, který nepochybně jmenovati bude vyšetřovací výbor k formálnímu vyšetření příčin výbuchu, odebral se do Washingtonu dnes odpoledne, aniž by byl učinil nějakého prohlášení v této záležitosti.

V prvních chvílích po neštěstí oznámeno bylo, že osm osob stalo se obětí této politování hodné katastrofy, ale další zprávy sděly, že jenom čtyři lidé byli usmrceni. Z desítky raněných, kteří nalézají se v místních nemocnicích, tři nalézají se v kritickém stavu a očekává se, že jeden z nich zemře. Usmrceni byli: R. B. Seabert, elektrik z Clevelandu; James H. Peck, dělník z Brooklynu; E. P. Schultz, strojník z Brooklynu a Jos. Logan, dělník z Brooklynu.

Ponorka, jak se oznamuje, nebyla poškozena tak mnoho, jak se zprvu mělo za to a její vnější neukazuje mnoho známek výbuchu. Vnitřek byl ale značně poškozen. Ranění odstraněni byli z útra lodí krátce po neštěstí, — jenom tři z nich, kteří nalézali se nize, vytaženi byli vzhůru až po to, kdy plyny vytlačeny byly stlačeným vzduchem. Jak mnoho dělníků pracovalo v ponorce v době nehody, nemohlo býti přesně zjištěno. Počet lidí ale udán byl některými na dvanacet. O tom, co způsobilo výbuch, nebylo doposud určité rozhodnutí.

Ponorka E-2 byla zbudována v roce 1910 a měla ponor 430 tun. Byla schopna urazit čtrnáct uzlů za hodinu na povrchu a jedenáct uzlů, když byla ponořena. V roce 1914 jenom vláskem ušla neštěstí, podobnému omocí ponorky E-4, jež potopila se v přístavišti v Honolulu.

Anglický premier odpovídá Polákům.

Chicago, Ill., 15. ledna. — Premier Asquith odpověděl na telegram Polské národní aliance v Americe, v němž žádána byla anglická vláda, aby dovolila dopravu potravin a jiných potřeb pro trpící polské obyvatelstvo v krajinách, zabraných Němci, skrze přístav v Kidansku, praví, že vyhoveti této žádosti naráží na značné potíže. Nedostatek v krajinách, Němci zabraných, způsobu byl, dle prohlášení anglického premiera, soustavným konfliktem armádami. Radí pak, aby Poláci ve vlastní utvořili výbor, který by převzal kontrolu nad všemi zbývajícími zásobami a zemí. Tento výbor by pak měl získati záruku od německé vlády, že denně vydáno bude obyvateľstvu takové množství potravin, aby vyrovnalo se to množství potravin skoufiskovaných v minulosti. Asquith poukazuje na skutečnost s německými úvaly v Belgii a na konec uplňuje polskou organizaci a oblibující sympatických anglické vlády.